

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ В ОРГАНІЗАЦІЇ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	053 «Психологія»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Соціально-гуманітарний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Психологія професійної кар'єри в організації» для здобувачів вищої освіти соціально-гуманітарного факультету за спеціальністю 053 «Психологія», перший рівень вищої освіти / укладач А. М. Шевченко. Біла Церква: БНАУ, 2025. 18 с.

Розробник: А. М. Шевченко, кандидат психологічних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та здоров'я людини (протокол № 1 від 13.08.2025 р.)

В. о. завідувача кафедри психології
та здоров'я людини

Олена ХОМЧУК

Гарант ОП

Олена ХОМЧУК

Схвалено методичною радою соціально-гуманітарного факультету
(Протокол № 01 від 26.08.2025 р.)

Голова методичної ради, доцент

Інна КОВАЛЬЧУК

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ С4 «ПСИХОЛОГІЯ».....	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ.....	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
6.1. Лекції.....	7
6.2. Практичні заняття.....	9
6.3. Самостійна робота.....	10
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	11
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	12
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	12
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	13
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ.....	15
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	16

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За планом 2025-2026 навчального року на вивчення дисципліни «Психологія професійної кар'єри в організації» для денної та заочної форми навчання передбачено 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 48 годин (лекції – 32, практичні заняття – 16), самостійна робота студентів – 42 години, з яких на підготовку і захист індивідуального науково-дослідницького завдання виділено 10 год.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено у таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	<i>Вибіркова</i>
		<i>Рік підготовки: 2-й</i>
Змістових модулів – 3	Спеціальність 053 «Психологія»	<i>Семестр: 4-й</i>
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проєкт за вибором здобувача вищої освіти		<i>Лекції: 32 год.</i>
Загальна кількість академічних годин – 90		<i>Практичні: 16 год.</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 4.	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Самостійна робота (у т.ч. на виконання ІНДЗ): 42 год.</i>
		<i>Підсумковий контроль: залік</i>

Мета вивчення дисципліни: формування у студентів комплексного розуміння психологічних закономірностей професійної кар'єри, розвитку здатності аналізувати та прогнозувати кар'єрний шлях працівників, враховуючи внутрішні та зовнішні чинники, а також набуття практичних навичок психологічного супроводу професійного розвитку.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із психології особистості, соціальної психології, основ організаційної поведінки, а також навичок аналізу соціальних і професійних ситуацій, критичного мислення та самоусвідомлення. Ці знання забезпечують розуміння базових закономірностей розвитку індивіда в організаційних структурах і створюють основу для опанування методів психологічного супроводу професійної кар'єри, діагностики професійних компетентностей та планування кар'єрного розвитку.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ С4 «ПСИХОЛОГІЯ»

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел. СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики. СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Психологія професійної кар'єри в організації»

Змістовий модуль 1. Психологічні та соціокультурні засади професійної кар'єри

- Тема 1.1. Феномен професійної кар'єри: сутність та соціально-психологічні аспекти.
- Тема 1.2. Становлення професійної кар'єри: історичний та сучасний контексти.
- Тема 1.3. Психологічні чинники, що впливають на формування кар'єри.
- Тема 1.4. Індивідуальні особливості особистості і їх врахування у процесі побудови кар'єри.
- Тема 1.5. Професіографія. Роль кар'єрних орієнтацій у професійному становленні.
- Тема 1.6. Гендерні аспекти розвитку кар'єри: соціокультурний і психологічний вплив.

Змістовий модуль 2. Планування та управління професійною кар'єрою

- Тема 2.1. Планування кар'єри: принципи та психологічні особливості.
- Тема 2.2. Етапи здійснення професійної кар'єри в організації: початок, розвиток, стабілізація.
- Тема 2.3. Розвиток професійних компетентностей у контексті кар'єрного зростання.
- Тема 2.4. Самоорганізація особистості. Тайм-менеджмент.
- Тема 2.5. Психодіагностика професійних якостей особистості: інструменти та методи.
- Тема 2.6. Психологія адаптації початківця до професійної діяльності.
- Тема 2.7. Тренінги кар'єрного зростання: методологія та практичне застосування.

Змістовий модуль 3. Психологічні аспекти розвитку та криз професійної кар'єри

- Тема 3.1. Кризи професійного розвитку: типологія та психологічний аналіз.
- Тема 3.2. Емоційне вигорання працівників соціально-педагогічної сфери.
- Тема 3.3. Психологічні методи підтримки кар'єрного розвитку.
- Тема 3.4. Мотиваційні чинники професійного зростання та їх психологічна оцінка.
- Тема 3.5. Роль наставництва, коучингу та супервізії у розвитку професійної кар'єри.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	у тому числі				
		усього	л	п	лб.	інд.
Змістовий модуль 1. Психологічні та соціокультурні засади професійної кар'єри						
Тема 1.1		2				2
Тема 1.2		2				2
Тема 1.3.		2	2			2
Тема 1.4		2	2			2
Тема 1.5.		2	2			2
Тема 1.6.		2				2
Разом за змістовим модулем 1		12	6			12
Змістовий модуль 2. Планування та управління професійною кар'єрою						
Тема 2.1.		2				2
Тема 2.2.		2				2
Тема 2.3.		2	2			2
Тема 2.4.		2	2			2
Тема 2.5.		–	2			4
Тема 2.6.		2				2
Тема 2.7.		–	2			4
Разом за змістовим модулем 2		10	8			20
Змістовий модуль 3. Психологічні аспекти розвитку та криз професійної кар'єри						
Тема 3.1.		2				2
Тема 3.2.		2				2
Тема 3.3.		2				2
Тема 3.4.		2				2
Тема 3.5.		2	2			2
Разом за змістовим модулем 3		10	2			10
Усього годин		90	32	16		42

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів, в т.ч. індивідуальні завдання.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Психологічні та соціокультурні засади професійної кар'єри	
Тема 1.1. Феномен професійної кар'єри: сутність та соціально-психологічні аспекти. Поняття професійної кар'єри. Кар'єра як соціальний та психологічний феномен. Види кар'єри: вертикальна, горизонтальна, спеціалізована, експертна. Соціально-психологічний контекст кар'єри. Роль соціальних норм, очікувань і культурних цінностей у формуванні кар'єрних стратегій. Функції професійної кар'єри.	2
Тема 1.2. Становлення професійної кар'єри: історичний та сучасний контексти. Історичні моделі кар'єри. Традиційна кар'єра (стабільність, довічна зайнятість). Індустріальний підхід (професійна спеціалізація, робота «на все життя»). Сучасні тенденції розвитку кар'єри. Кар'єра як динамічний процес (поняття «boundaryless career» та «protean career»). Вплив глобалізації та технологій.	2

<p>Тема 1.3. Психологічні чинники, що впливають на формування кар'єри. Внутрішньоособистісні фактори: мотивація (внутрішня та зовнішня), самооцінка та самоефективність (А. Бандура), життєві цінності й орієнтири. Міжособистісні фактори: соціальні ролі та очікування, підтримка значущих інших (сім'я, колеги, наставників). Організаційні та зовнішні фактори: корпоративна культура, система навчання і розвитку в організації, соціально-економічні умови.</p>	2
<p>Тема 1.4. Індивідуальні особливості особистості і їх врахування у процесі побудови кар'єри. Психологічні типи особистості (МВТІ, Big Five). Екстраверсія – інтроверсія та їх вплив на вибір професії. Відкритість до досвіду, відповідальність, стресостійкість. Кар'єрні стилі. Баланс між роботою та особистим життям. Індивідуалізація кар'єрних стратегій.</p>	2
<p>Тема 1.5. Професіографія. Роль кар'єрних орієнтацій у професійному становленні. Поняття професіографії. Систематизований опис професії. Вимоги до знань, навичок, особистісних якостей. Кар'єрні орієнтації (Е. Шейн). Вплив орієнтацій на професійний вибір і траєкторію розвитку. Практичне застосування професіографії.</p>	2
<p>Тема 1.6. Гендерні аспекти розвитку кар'єри: соціокультурний і психологічний вплив. Гендерні стереотипи у сфері праці. Традиційний розподіл професій за статтю. Бар'єри («скляна стеля», «липка підлога»). Психологічні особливості гендерних відмінностей у кар'єрі. Відмінності у стилях лідерства та комунікації. Соціокультурні зміни сучасності. Зростання ролі жінок у менеджменті та науці.</p>	2
Разом за змістовий модуль 1	12
Змістовий модуль 2. Планування та управління професійною кар'єрою	
<p>Тема 2.1. Планування кар'єри: принципи та психологічні особливості. Сутність планування кар'єри. Кар'єра як процес цілеспрямованого розвитку особистості. Планування кар'єри: стратегічне та тактичне. Принципи планування. Роль самооцінки та професійної ідентичності. Вплив мотивації та цінностей на кар'єрні рішення. Внутрішні бар'єри (страх невдачі, невизначеність).</p>	2
<p>Тема 2.2. Етапи здійснення професійної кар'єри в організації: початок, розвиток, стабілізація. Вибір професії та входження в колектив. Психологічні труднощі початківця. Формування професійної компетентності. Просування по службі, набуття досвіду. Роль наставництва. Закріплення професійного статусу. Баланс між кар'єрою та особистим життям. Ризик професійного вигорання.</p>	2
<p>Тема 2.3. Розвиток професійних компетентностей у контексті кар'єрного зростання. Поняття компетентності. Hard skills та soft skills. Компетентнісний підхід у сучасному HR. Формування ключових компетентностей: комунікативні, лідерські, організаційні. Психологічні методи розвитку (коучинг, тренінги, наставництво). Зв'язок компетентностей із кар'єрним зростанням. Компетенції як критерій просування. Значення самонавчання та професійної мобільності.</p>	2
<p>Тема 2.4. Самоорганізація особистості. Тайм-менеджмент. Самоорганізація як психологічний феномен. Самодисципліна, відповідальність, самомотивація. Основи тайм-менеджменту. Принципи розподілу часу (матриця Ейзенхауера, правило Парето). Техніки: «Pomodoro», GTD (Getting Things Done). Психологічні бар'єри ефективності. Прокрастинація, стрес, перевтома. Методи подолання (саморефлексія, релаксація, майндфулнес).</p>	2
<p>Тема 2.6. Психологія адаптації початківця до професійної діяльності. Сутність адаптації. Види: професійна, соціальна, організаційна. Психологічні труднощі початківця. Механізми адаптації. Роль HR-психолога в адаптації.</p>	2
Разом за змістовий модуль 2	10
Змістовий модуль 3. Психологічні аспекти розвитку та криз професійної кар'єри	
<p>Тема 3.1. Кризи професійного розвитку: типологія та психологічний аналіз. Вступ до проблеми криз професійного розвитку. Значення професійного розвитку у сучасній кар'єрі. Визначення терміну «криза професійного розвитку». Соціальні та психологічні чинники, що спричиняють кризи. Типологія криз професійного роз-</p>	2

<p>виту. Молодіжні та початкові кризи (адаптаційні труднощі, вибір професії). Кризи середньої кар'єри (професійне вигорання, стагнація). Кризи завершення кар'єри (переоцінка професійних досягнень, пошук нових сенсів). Психологічний аналіз криз. Механізми виникнення та проходження криз: стрес, тривожність, демотивація. Психологічні наслідки криз: вплив на самооцінку, професійну ефективність та міжособистісні відносини. Методи діагностики кризових станів у професійному розвитку (опитувальники, інтерв'ю, спостереження). Практичне значення аналізу криз. Профілактика криз у професійній діяльності.</p>	
<p>Тема 3.2. Емоційне вигорання працівників соціально-педагогічної сфери.</p> <p>Поняття та сутність емоційного вигорання. Історія дослідження: М. Фрейд, Г. Фрейденберг, К. Маслач. Ключові компоненти: емоційне виснаження, деперсоналізація, зниження професійної ефективності. Причини та фактори ризику. Соціально-педагогічна специфіка роботи: високий емоційний навантаження, відповідальність за результат. Особистісні фактори: перфекціонізм, низька стресостійкість. Організаційні чинники: недостатня підтримка, конфлікти, перевантаження. Психологічні прояви та діагностика. Стратегії профілактики та подолання вигорання.</p>	2
<p>Тема 3.3. Психологічні методи підтримки кар'єрного розвитку.</p> <p>Поняття професійної кар'єри та кар'єрних траєкторій. Вплив особистісних характеристик на кар'єрне зростання. Методи психологічної підтримки. Психологічні техніки саморозвитку. Робота з мотивацією та подолання внутрішніх бар'єрів. Створення індивідуального плану кар'єрного розвитку.</p>	2
<p>Тема 3.4. Мотиваційні чинники професійного зростання та їх психологічна оцінка.</p> <p>Теорії мотивації у професійній діяльності. Класичні та сучасні теорії: Маслоу, Герцберг, МакКлелланд, Десі & Руан. Мотиваційні профілі працівників: внутрішня та зовнішня мотивація. Фактори, що стимулюють професійний розвиток: особистісні: прагнення до самореалізації, професійний інтерес, амбіції; соціальні: підтримка колег, наставництво, корпоративна культура; організаційні: система винагород, кар'єрні можливості, умови праці. Методи психологічної оцінки мотивації.</p>	2
<p>Тема 3.5. Роль наставництва, коучингу та супервізії у розвитку професійної кар'єри.</p> <p>Сутність та функції наставництва. Поняття наставника та його роль у кар'єрному розвитку. Моделі наставництва: формальне та неформальне, групове та індивідуальне. Коучинг як метод професійної підтримки. Психологічні механізми розвитку через коучинг. Супервізія у професійній діяльності. Роль супервізії у підвищенні професійної компетентності та зниженні вигорання. Практична інтеграція інструментів підтримки.</p>	2
Разом за змістовий модуль 3	10
Всього	16

6.2. Практичні заняття

Тема практичного заняття	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Психологічні та соціокультурні засади професійної кар'єри	
Тема 1.3. Психологічні чинники, що впливають на формування кар'єри.	2
Тема 1.4. Індивідуальні особливості особистості і їх врахування у процесі побудови кар'єри.	2
Тема 1.5. Професіографія. Роль кар'єрних орієнтацій у професійному становленні.	2
Разом за змістовий модуль 1	6
Змістовий модуль 2. Планування та управління професійною кар'єрою	
Тема 2.3. Розвиток професійних компетентностей у контексті кар'єрного зростання.	2

Тема 2.4. Самоорганізація особистості. Тайм-менеджмент.	2
Тема 2.5. Психодіагностика професійних якостей особистості: інструменти та методи.	2
Тема 2.7. Тренінги кар'єрного зростання: методологія та практичне застосування.	2
Разом за змістовий модуль 2	8
Змістовий модуль 3. Психологічні аспекти розвитку та криз професійної кар'єри	
Тема 3.5. Роль наставництва, коучингу та супервізії у розвитку професійної кар'єри.	2
Разом за змістовий модуль 3	2
Всього	16

6.3. Самостійна робота

Якість засвоєння студентами знань із психології професійної кар'єри в організації пов'язана з рівнем їхньої навчальної самостійності та активності у процесі пізнання. У сучасних умовах підготовки майбутніх фахівців психології особливий акцент робиться на розвитку здатності до самостійної аналітичної, дослідницької та практико-орієнтованої роботи.

Самостійна робота передбачає різноманітні види індивідуальної та колективної діяльності студентів, які здійснюються у фасилітаційному супроводі викладача, тобто без його безпосередньої участі в позааудиторний час. Самостійна робота виконується за завданнями, виконання яких потребує творчого підходу та вміння самостійно отримувати знання.

Види самостійної роботи:

- самостійна робота в аудиторії під керівництвом викладача у вигляді запланованих консультацій;
- самостійна позааудиторна робота студентів над виконанням завдань у робочому зошиті;
- самостійний пошук і аналіз додаткової інформації за темами, які передбачені програмою;
- підготовка до практичних занять і поточного контролю;
- підготовка доповіді на одну з вивчених тем.

Зміст	К-ть годин
Аналіз та узагальнення студентом прочитаного на лекціях навчального матеріалу, підготовка до практичних занять.	10
<i>Творче завдання «Кар'єрний шлях в організації: психологічні бар'єри та ресурси»</i>	32
Всього	42

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання ІНДЗ.

Вимоги до підготовки творчого індивідуального завдання

Тема: «Кар'єрний шлях в організації: психологічні бар'єри та ресурси».

Завдання: Уявіть, що ви працюєте організаційним психологом у великій компанії. До вас звертається молодий спеціаліст, який хоче розвивати свою

кар'єру, але сумнівається у власних можливостях.

1. Створіть кар'єрну карту для цього працівника, яка включатиме:

- його професійні цілі на 1, 3 та 5 років;
- потенційні психологічні бар'єри (страх невдачі, низька мотивація, синдром самозванця тощо);
- ресурси для подолання цих бар'єрів (психологічні техніки, підтримка середовища, навчання, коучинг);
- можливі сценарії розвитку кар'єри (оптимістичний, реалістичний, песимістичний).

2. Оформіть це у вигляді інтерактивної презентації або постера, використовуючи креативні методи (інфографіка, метафори, візуальні образи).

3. Напишіть короткий коментар (1 сторінка): які психологічні чинники, на вашу думку, найбільше впливають на професійне зростання у сучасних організаціях?

Форма представлення:

- мультимедійна презентація (12–15 слайдів) з візуалізацією ідей;
- відеопрезентація (5–7 хвилин) з коротким описом вашої програми;
- захист проєкту в аудиторії (5–7 хвилин).

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час проведення лекційного курсу застосовується поєднання традиційного викладу матеріалу з активними та інтерактивними методами навчання. Зокрема, використовуються мультимедійні презентації, підготовлені у програмі Microsoft PowerPoint, ілюстративні та роздаткові матеріали, тематичні відеофрагменти, а також організуються обговорення актуальних і проблемних питань у форматі дискусій. До сучасних методів належить використання онлайн-платформ та мобільних застосунків для інтерактивної роботи: Mentimeter, Padlet, Google Forms, а також комунікаційних інструментів Zoom, Google Meet, Viber, Telegram та WhatsApp. Такий підхід сприяє кращому сприйняттю теоретичного матеріалу, розвитку критичного мислення, цифрових компетентностей та здатності до дистанційної взаємодії.

Практичні заняття проводяться із залученням сучасних активних методів навчання, зокрема кейс-методів (аналізу реальних і змодельованих управлінських ситуацій), мозкових штурмів, рольових ігор, групових обговорень та виконання різноманітних практичних завдань як індивідуально, так і у малих групах або підгрупах. Використання цифрових та онлайн-засобів дозволяє студентам моделювати управлінські та психологічні процеси, співпрацювати дистанційно, відпрацьовувати отримані знання на практиці, формувати професійні навички та вдосконалювати комунікативні компетентності.

При виконанні індивідуальних навчально-дослідних завдань (написанні есе, підготовці аналітичних доповідей, презентацій тощо), а також під час виконання самостійної роботи студенти активно використовують дослідницькі методи навчання. Особлива увага приділяється дотриманню принципів академічної доброчесності: всі роботи мають бути виконані самостійно, з обов'язковим

посиланням на джерела інформації та уникненням плагіату.

Неформальна освіта:

1. Онлайн-курс «Розвиток лідерських компетентностей» <https://surl.li/flayln>
2. Онлайн-курс «Управління людьми і проєктами» <https://surl.li/symjue>
3. Онлайн-курс «Персональна ефективність» <https://surl.lu/lfkhri>
4. Онлайн-курс «Лідерство» <https://surl.li/krphho>
5. Онлайн-курс «Лідерство у команді: становлення лідера» <https://surli.cc/wwcfwd>

Платформи для самостійного навчання:

EdEra – українська онлайн-платформа з інтерактивними курсами, включаючи теми з психології та управління <https://ed-era.com/en>

Prometheus - платформа з відкритими онлайн-курсами, серед яких є курси з психології та управління <https://prometheus.org.ua/>

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає *поточне, тематичне оцінювання* (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи. Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Поточний і тематичний контроль також передбачає оцінювання:

- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу на практичних заняттях із презентацією (чи без);
- участі у різних інтеракціях під час практичних занять;
- підготовки індивідуальних завдань тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово). Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проєкти, пре-

зентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, презентації, активність самостійної пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих, захисту проєктів тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Порядок контролю і оцінювання успішності здобувачів вищої освіти, що унормовує організацію оцінювання знань, умінь та навичок під час проведення усіх форм контролю знань, умінь та навичок здобувачів освіти, регламентуються «Положенням про оцінювання результатів навчання в Білоцерківському національному аграрному університеті».

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок;

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива к-ть балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Залік	Загальний бал
Залік	30	10	30	30	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Критерії оцінювання результатів навчання

Бали	Критерії оцінювання
Відмінно A 90-100	Студент (ка) демонструє високий рівень сформованості компетентності, володіє глибокими знаннями з дисципліни та аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, вільно володіє науковими термінами, вміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх і застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі, здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, вміє самостійно здобувати знання та опрацьовувати необхідну інформацію, аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, переконливо аргументувати свої твердження.
Добре B 82-89	Студент (ка) демонструє достатній рівень сформованості компетентності, володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати нові факти, явища, процеси; вирішує творчі завдання, вільно розв'язує справи та задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє є допущені помилки, кількість яких незначна; у навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь студента повна, логічна й обґрунтована, але з певною кількістю помилок.
Добре C 75-81	Студент (ка) демонструє достатній рівень сформованості компетентності, володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує знання у стандартних умовах, розуміє основоположні теорії та факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки, підготувати есе, усну доповідь, бере участь у підготовці проекту, і може захищати свою думку, контролювати власну діяльність, виправляти помилки. Проте студент не досить впевнено вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію, добирати аргументи для підтвердження думок, допускає певну частину незначних помилок.
Задовільно D 67-74	Студент (ка) демонструє середній рівень сформованості компетентності, розуміє суть основних ключових теоретичних понять, основні положення навчального матеріалу, може поверхово проаналізувати події, ситуації, робити певні висновки, виправляти помилки. При цьому здобувач вищої освіти не виявляє вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтовує твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
Задовільно	Студент (ка) демонструє задовільний рівень сформованості

60-66 E	компетентності, володіє мінімальним обсягом навчального матеріалу, значну частину якого відтворює на репродуктивному рівні. Виконані ним завдання відповідають мінімальним вимогам до рівня володіння матеріалом.
Незадовільно 35-59 FX	Студент (ка) демонструє низький рівень сформованості компетентності, володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не досяг програмних результатів навчання. Рекомендовано доопрацювання матеріалу з можливістю повторного перескладання.
Незадовільно 1-34 F	Студент (ка) володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, не виявляє знань основних положень навчального матеріалу. Обов'язковим є повторний курс.

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни активно застосовується широкий спектр інформаційних ресурсів та навчальних матеріалів. До них належать дидактичні та програмні матеріали, електронні ресурси мережі Інтернет, бібліографічні та бібліотечні джерела. Особлива увага приділяється використанню:

- інтернет-ресурсів та наукових електронних баз даних;
- періодичних видань у сфері психології та управління;
- наукових праць професорсько-викладацького складу закладу освіти;
- тез і матеріалів наукових конференцій, семінарів та вебінарів.

Для підвищення наочності та активної взаємодії використовуються різноманітні засоби:

1. Мультимедійні презентації – створені у Microsoft PowerPoint, Canva та інших програмних засобах, що допомагають структуровано подавати інформацію.
2. Відеоматеріали – навчальні відео з YouTube, публічні лекції та записи наукових семінарів, що дозволяють наочно демонструвати приклади управлінських ситуацій.
3. Роздаткові матеріали – таблиці, схеми, інфографіка та інші наочні матеріали для кращого засвоєння навчального контенту.
4. Засоби зворотного зв'язку та інтерактивної взаємодії – цифрові платформи Padlet, Mentimeter, що забезпечують обговорення, голосування та обмін думками під час заняття.
5. Інструменти дистанційного навчання – платформи для відеоконференцій Zoom, Google Meet, а також освітні платформи BNAU MOODLE та Google Classroom, що дозволяють ефективно проводити лекції, практичні та семінарські заняття у віддаленому форматі.

Застосування цих ресурсів сприяє комплексному засвоєнню теоретичних знань та розвитку практичних навичок студентів, забезпечує динамічну взаємодію між викладачем і студентами та формує компетентності, необхідні для майбутньої професійної діяльності.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення:

1. Для аудиторного навчання:

- аудиторна дошка для записів та демонстрації матеріалів;
  - мебльоване навчальне приміщення, облаштоване для комфортної роботи студентів та викладача;
  - комп'ютерне обладнання: персональний комп'ютер або ноутбук з підключенням до мультимедійного проєктора для демонстрації презентацій та відеоматеріалів;
  - доступ до бездротової мережі Wi-Fi для використання онлайн-ресурсів та інтерактивних платформ.
2. Для дистанційного навчання:
- стабільне підключення до мережі Інтернет;
  - електронні пристрої (ПК, ноутбуки, планшети, смартфони) для участі у відеоконференціях, перегляду навчальних матеріалів та виконання завдань;
  - використання персональних пристроїв студентів для доступу до освітніх платформ, інтерактивних ресурсів та онлайн-інструментів комунікації.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації

1. Вербовська Л. С., Боднар Г. Ф., Микитюк Н. Є. Технології лідерства в організації: конспект лекцій. Івано-Франківськ: «ІФНТУНГ», 2021. 80 с.
2. Кокун О.М. Психофізіологічні закономірності професійного самоздійснення особистості: монографія. Київ : Педагогічна думка, 2015. 297 с.
3. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.
4. Лозовецька В.Т. Професійна кар'єра особистості в сучасних умовах: монографія. Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, Київ, 2015. 279 с.
5. Лукіяничук А.М. Психологічні основи професійного становлення та розвитку особистості майбутнього кваліфікованого робітника: навчально-методичний посібник. Вид 2-ге, поробл. доповн, Біла Церква : БНПО, 2020. 139 с.
6. Мазур А., Пасенко Н. Кар'єра без драм і травм. Київ : Віхола, 2021. 248 с.
7. Микитюк Н. Є. Організаційна поведінка : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2020. 95 с.
8. Мілютіна К. Л., Трофімов А. Ю. Психологія сучасного бізнесу. Київ : ЛіраК. 2020. 168 с.
9. Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Островерхов В. М. Управління змінами : навч. посібник. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 148 с.
10. Побудова кар'єри : навч.-метод. посіб. / О. Мельник, О. Морін, Л. Гуцан, І. Ткачук, О. Пархоменко, З. Охріменко, Т. Попова ; за ред. О. В. Мельника. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 172 с.
11. Психологія тимбілдингу: навч. посіб. / за заг. ред. О.Г. Романовського, С.В. Калашникової. Харків : Друкарня Мадрид, 2017. 92 с.

12. Свидрук І. І., Турянський Ю. І., Миронов Ю. Б. Організаційна поведінка : підручник. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2022. 352 с.

13. Темплар Р. Правила кар'єри. Чіткий алгоритм персонального успіху. Київ : КМ-Букс, 2022. 296 с.

14. Шавкун І. Г., Дибчинська Я. С. Організаційна поведінка : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 203 с.

Додаткові джерела інформації

1. Балущак Г. Ф., Мар'єнко Т. М., Хромей Г. В. Розвиток навичок для кар'єри: Навчальний посібник. / за наук. ред. В. Л. Нікітюка. Івано-Франківськ, «Лілея НВ», 2015. 160 с.

2. Гавриш О. А., Довгань Л. Є., Крейдич І. М., Семенченко Н. В. Технології управління персоналом: монографія. Київ: НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. 528 с

3. Горбунова В. В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2014. 380 с.

4. Збрицька Т. П., Савченко Г. О., Татаревська М. С. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. / за заг. ред. М. С. Татаревської. Одеса : Атлант, 2013. 427 с.

5. Карпенко Г. В. Психологія праці та вибір професії : навч.-метод. посіб. Суми: Унів. кн., 2008. 167 с.

6. Остапенко І.В. Стратегії та технології активізації самоідентифікування молоді: методичний посібник. НАПН України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 92 с.

7. Планування й розвиток професійної кар'єри учнівської молоді у системі професійно-технічної освіти: навчальний посібник / С. В. Алексеєва, Л. М. Єршова, Д. О. Закатнов, В. Т. Лозовецька, В. Ф. Орлов; за ред. Д. О. Закатнова. Житомир: «Полісся», 2018. 186 с.

8. Психологія праці: навч. посіб. / Г.В. Ложкін, Н.Ю. Воленюк, О.О. Солтик; за заг. ред. Г.В. Ложкіна. Хмельницький: ХНУ, 2013. 191 с.

9. Романовський О.Г., Шаполова В.В., Квасник О.В., Гура Т.В. Психологія тимбілдингу: навчальний посібник. Харків : «Друкарня Мадрид», 2017. 92 с.

10. Сорочан О., Хахуда І. Формування ефективної команди або книжка про те, що один у полі не воїн : посібник. Київ, 2010. 104 с.

11. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко Харків, 2017. 100 с.

12. Управління кар'єрним зростанням персоналу підприємства : монографія / В. М. Гриньова, М. М. Новікова, О. А. Небилиця. Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. 180 с.

Електронні інформаційні ресурси (за URL)

1. nplu.kiev.ua – Національна парламентська бібліотека України
2. nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського
3. ukrlibworld.kiev.ua/med – Державна науково-медична бібліотека України
4. gntb.n-t.org – Державна науково-технічна бібліотека України
5. lucl.lucl.kiev.ua – Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ)
6. ukrbook.net – Книжкова палата України
7. <https://www.twirpx.com/file/1879472/>
8. https://era-ukraine.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/1.1.1_Zahalnyy-posibnyk_.pdf
9. https://don.dcz.gov.ua/sites/don/files/career_planning_web_2.pdf